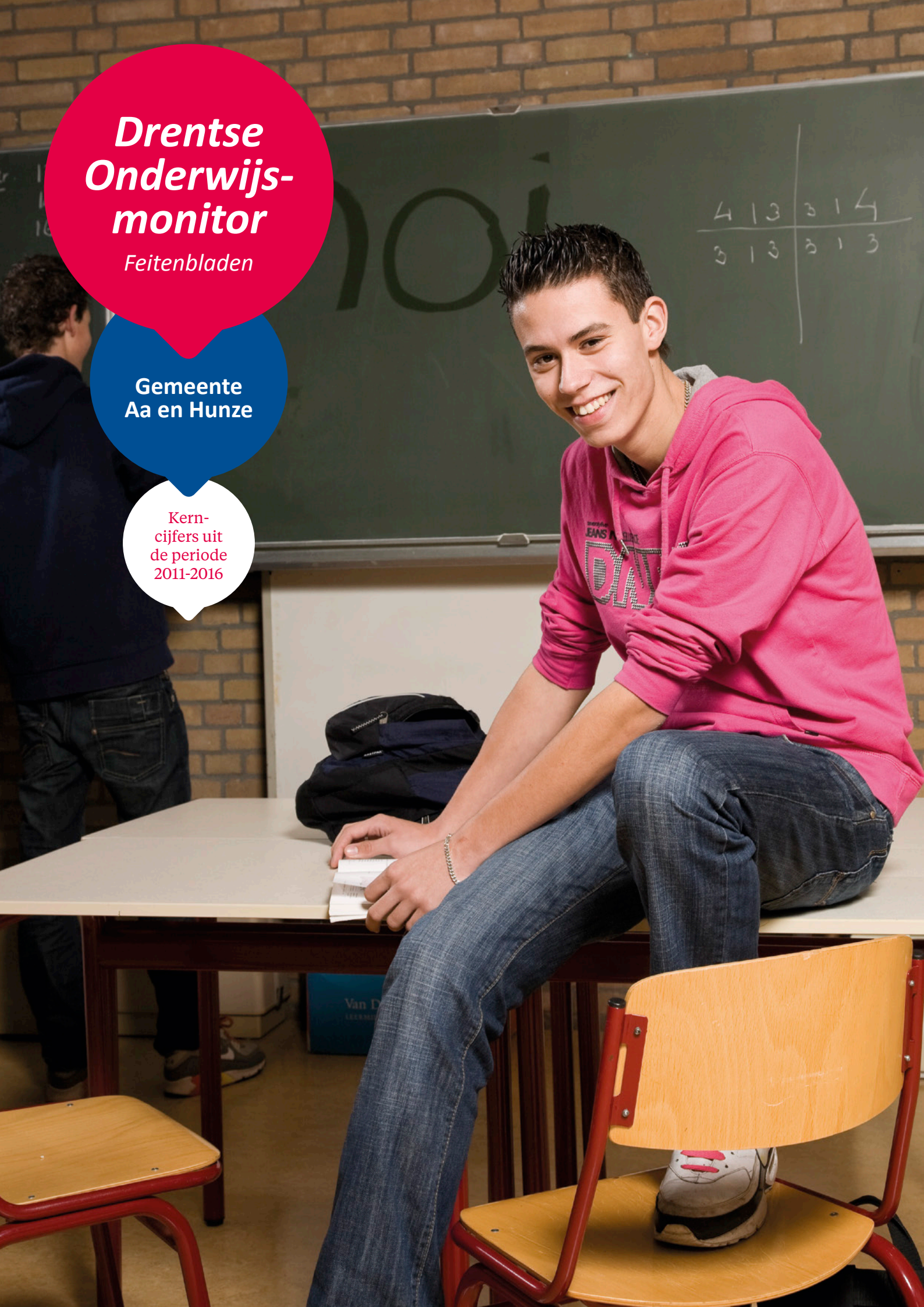

Drentse Onderwijs- monitor

Feitenbladen

Gemeente
Aa en Hunze

Kern-
cijfers uit
de periode
2011-2016

Onlangs verscheen de 11de editie van de Drentse Onderwijsmonitor. Dit rapport brengt de onderwijspositie en -prestaties van Drentse leerlingen in beeld. Van basisschool tot en met de universiteit. Met de jaarlijkse rapportage kunnen trends en ontwikkelingen worden gesignaleerd voor de provincie als geheel en waar mogelijk de gemeenten in het bijzonder.

In dit aanvullend feitenboekje zijn cijfers voor het schooljaar 2015-2016 en voorgaande jaren voor elf Drentse gemeenten apart gebundeld. We zoomen daarmee in op ontwikkelingen van kinderen die in deze gemeente wonen en naar het primair of voortgezet onderwijs gaan. Deze extra uitgave wordt de gemeenten aangeboden door de Vereniging van Drentse Gemeenten en de Provincie Drenthe. Zij hopen dat de cijfers als onderlegger kunnen dienen bij besprekingen en initiatieven ten behoeve van goed onderwijs voor kinderen.

Leerlingen op de basisscholen in de gemeente Aa en Hunze

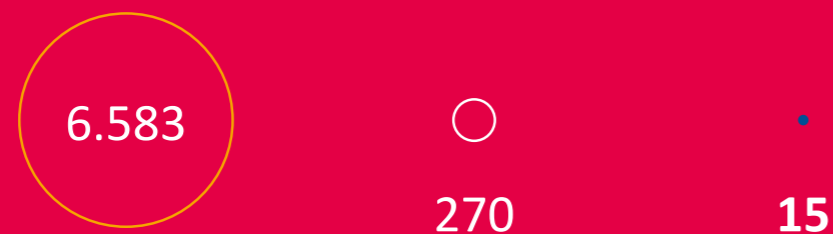
De gemeente Aa en Hunze heeft 15 basisscholen (2 minder dan vorig jaar). Het gemiddeld aantal leerlingen per school is vergeleken met het vorige jaar hoger: 124 (vorig jaar 114). De gemiddelde schoolgrootte is hiermee lager dan gemiddeld in Drenthe (157) en Nederland (219).

Het leerlingenaantal in het basisonderwijs van de gemeente is sinds 2011/12 met 18% afgenomen. De daling in de hele provincie is gemiddeld genomen lager (-9%). Prognoses van de Provincie Drenthe (maart 2015) voorspellen een verdere afname tot ongeveer 1.770 leerlingen in 2020; t.o.v. de oktobertellingen in 2015 een daling van circa 5%.

Aantal leerlingen op basisscholen in Aa en Hunze op 1 oktober

Aantal basisscholen op 1 oktober

Gemiddeld aantal leerlingen per basisschool op 1 oktober

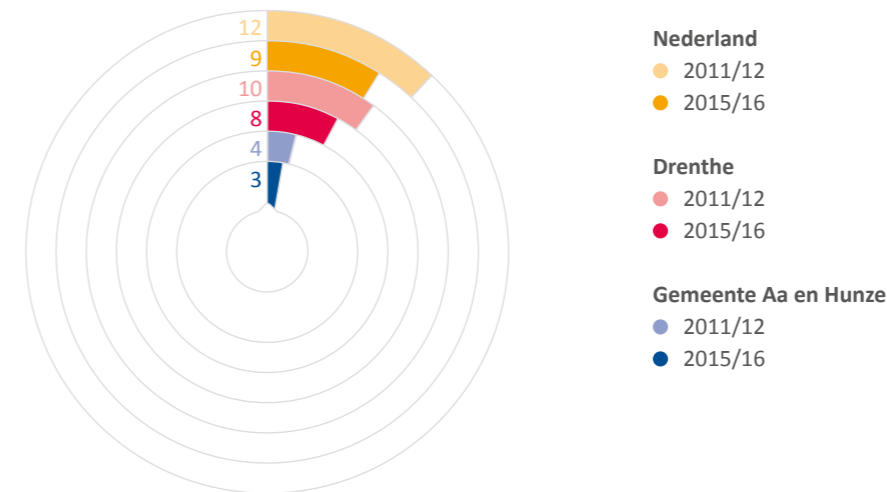
Bron: DUO, provincie Drenthe, 2015/2016. Legend: Nederland (yellow circle), Drenthe (white circle), Gemeente Aa en Hunze (blue circle).

Onderwijsachterstanden: gewichtenleerlingen

Kinderen van laagopgeleide ouders hebben vaker leerachterstanden en krijgen lagere schooladviezen. Dit blijkt ook uit de Drentse Onderwijsmonitor 2016. Het opleidingsniveau van de ouders bepaalt het gewicht dat de school toekent aan een (achterstands)leerling. Ouders/voogden van zgn. gewichtenleerlingen hebben een lagere opleiding dan ouders van leerlingen zonder gewicht. Voor deze leerlingen krijgt de school extra geld. De gemeente Aa en Hunze heeft een lager percentage gewichtenleerlingen (3%) dan Drenthe in zijn geheel (8%). Het percentage neemt, in lijn met de landelijke trend, de laatste jaren af.

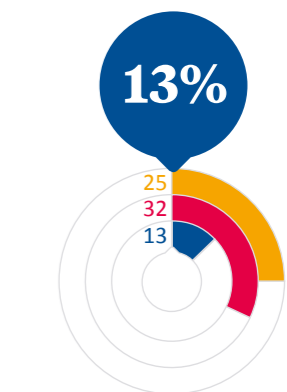
Een school krijgt ook extra geld per achterstandsleerling als de school in een impulsgebied is gevestigd. Een impulsgebied is een postcodegebied met veel huishoudens met een laag inkomen of een uitkering. Landelijk gezien ligt een kwart van de scholen in een impulsgebied. In Drenthe is dit percentage hoger, namelijk 32%. Aa en Hunze wijkt daar in positieve zin vanaf met 2 basisscholen in een impulsgebied (13%).

Percentage gewichtenleerlingen

Bron: DUO, 2016

Percentage basisscholen in impulsgebied

Bron: DUO, 2016

Passend onderwijs

Met de invoering van de Wet passend onderwijs hebben scholen een zorgplicht gekregen. Dat betekent dat scholen ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Om dat te kunnen doen, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan. De scholen in Drenthe behoren tot 5 samenwerkingsverbanden primair onderwijs. Het aandeel leerlingen in het speciaal onderwijs is in het samenwerkingsverband P02201, waaronder ook Aa en Hunze valt, 0,8% (landelijk 1,6%) en daarmee gelijk aan vorig jaar. Het aandeel in het speciaal basis onderwijs is iets lager dan vorig jaar, namelijk 2,0% (landelijk 2,4%). In de figuur hiernaast is aangegeven of het percentage hoger (▲), lager (▼) of gelijk (■) is aan dat van vorig jaar.

	Nederland	
	2014/15	2015/16
sbao ²	▲ 2,5%	▼ 2,4%
so ³	■ 1,6%	■ 1,6%

	PO2201 Aa en Hunze e.o. ¹	
	2014/15	2015/16
sbao	■ 2,1%	▼ 2,0%
so	▼ 1,0	▼ 0,8%

¹ Assen, Aa en Hunze, Tynaarlo, Midden-Drenthe

² speciaal basisonderwijs, ³ speciaal onderwijs

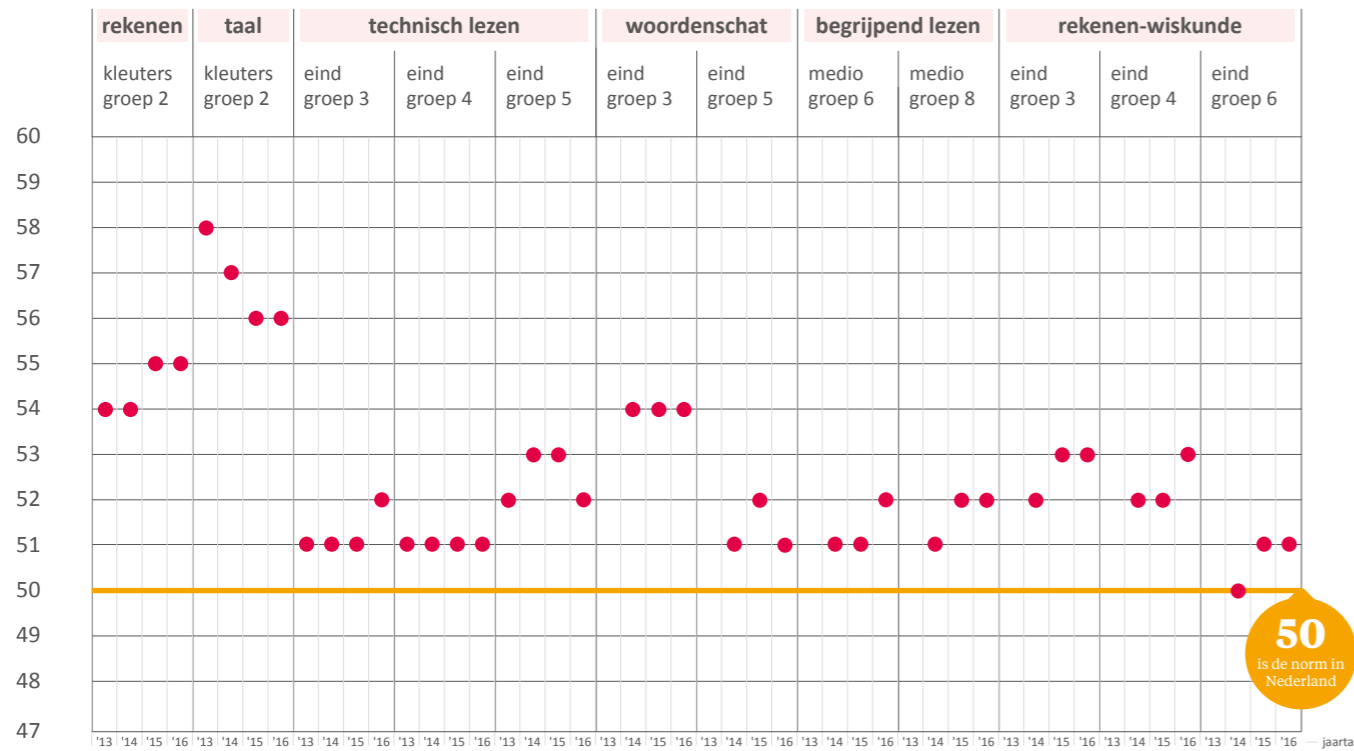
Bron: DUO/website Passend Onderwijs, 2016

Leerprestaties in het Drentse basisonderwijs

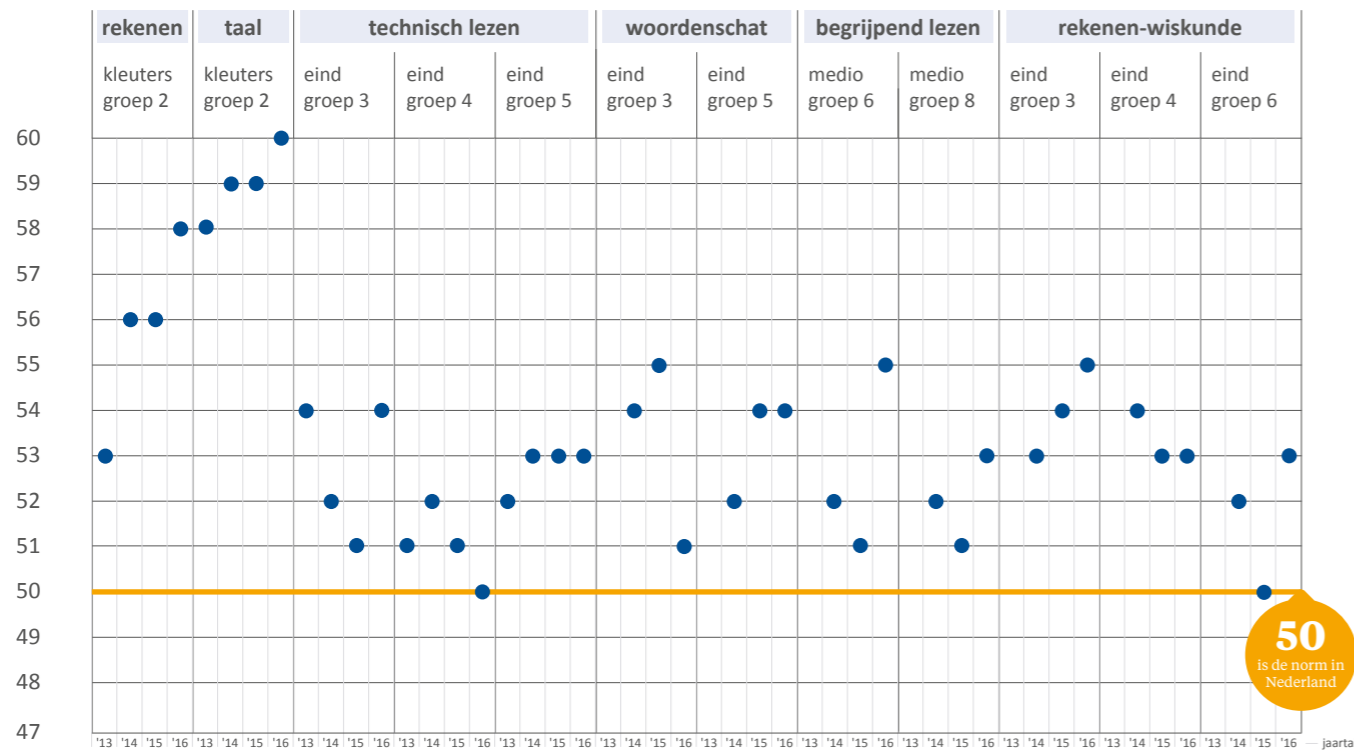
Vanaf het schooljaar 2007-2008 worden gegevens verzameld over leerprestaties in het basisonderwijs op het terrein van taal/lezen en rekenen/wiskunde. De gegevens worden geleverd door basisscholen waarvan het schoolbestuur hiervoor toestemming heeft gegeven. In Drenthe zijn in schooljaar 2015-16 35 schoolbesturen voor primair onderwijs. Het deelnamepercentage van basisscholen aan de Drentse Onderwijsmonitor nam toe van 49% in het eerste jaar tot 92% in 2015/16. De gemeente Aa en Hunze heeft een deelnamepercentage van 93%.

Citotoetsen: de resultaten van 2013 - 2016

● Drenthe

● Gemeente Aa en Hunze

Bron: basisscholen Drenthe, bewerking CED Toetsservice/CMO STAMM, 2013-2016

Welke conclusies kunnen we trekken uit de resultaten van de citotoetsen? Hieronder staat beschreven hoe leerlingen uit de gemeente het ervan af hebben gebracht.

Rekenprestaties

Op de rekentoets wordt al jaren boven de norm gescoord. In 2016 is dat in groep 3, 4 en 6 ook het geval. Voor de groepen 3 en 6 geldt eveneens dat zij beter scoren dan hun klasgenootjes doorgaans in Drenthe doen.

Technisch lezen

Het technisch lezen van de leerlingen uit de groepen 3 en 5 in Aa en Hunze is ruim boven de norm. In groep 4 is de score precies op de norm. In 2016 is de score van groep 3 hoger dan in 2015 en 2014 en gelijk aan die van 2013. De

Het schooladvies in groep 8

Sinds schooljaar 2014-15 is het advies van de basisschool leidend en wordt het advies op basis van de eindtoets als back-up gebruikt. Met het schooladvies kunnen leerlingen zich aanmelden bij het voortgezet onderwijs. **49% van de leerlingen in de gemeente Aa en Hunze kreeg in 2016 een havo-advies of hoger. Dat is meer dan gemiddeld in Drenthe.**

Het schooladvies moet worden heroverwogen als het advies op basis van de eindtoets hoger uitvalt. De school kan dan het schooladvies herzien, maar bijstelling is niet verplicht. De ontwikkeling en het gedrag van een leerling spelen bijvoorbeeld ook een rol.

Bron: DUO, 2016, bewerking CMO STAMM

score van groep 4 is iets lager dan in 2015 en de score van groep 5 is al een aantal jaren onveranderd. De leesprestaties in groepen 3 en 5 zijn iets boven het Drentse gemiddelde.

Begrijpend lezen

De prestaties voor begrijpend lezen van groep 6 en groep 8 leerlingen in Aa en Hunze zijn ruim boven de landelijke norm. De scores zijn toegenomen in vergelijking met eerdere jaren. De scores zijn zowel voor groep 6 als groep 8 boven het Drentse gemiddelde.

Woordenschat

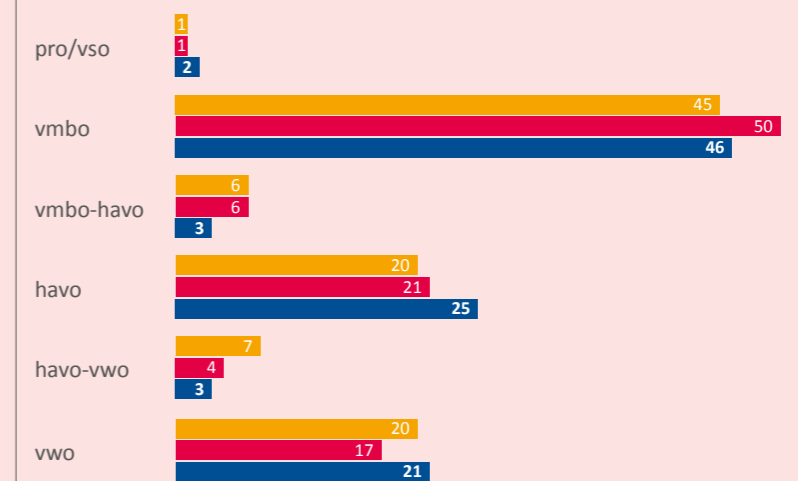
De prestaties voor woordenschat zijn in groep 3 lager dan vorig jaar, maar nog steeds boven de norm. In groep 5 is de score evenals vorig jaar ruim boven de norm. Groep 3 scoort beneden het Drentse gemiddelde en groep 5 scoort hoger dan het Drents gemiddelde.

Rekenen en taal voor kleuters

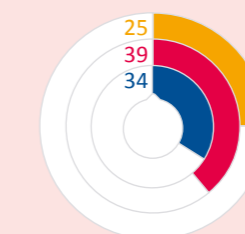
Kleuters scoren wat rekenen en taal betreft, al een aantal jaren ruim boven de gestelde norm. De scores zijn ook iets hoger dan vorig jaar. Kleuters in Aa en Hunze doen het wat rekenen en taal betreft ook beter dan hun klasgenootjes in Drenthe gemiddeld doen.

Vergeleken met de provinciale en landelijke uitslagen, doen leerlingen van Aa en Hunze het op praktisch alle onderdelen (boven) gemiddeld goed.

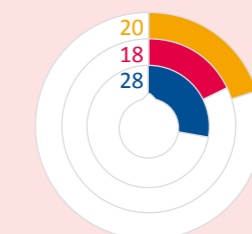
Schooladviezen 2016 (vóór de eindtoets)

% eindtoets hoger dan schooladvies

% herziene adviezen (bij toetsuitslag hoger dan schooladvies)

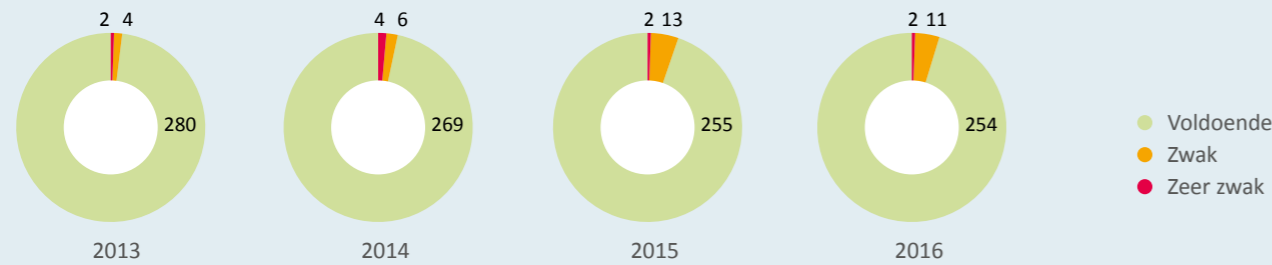
● Nederland
● Drenthe
● Gemeente Aa en Hunze

Kwaliteit van het onderwijs: de toezichtarrangementen

Op basis van kwaliteitsnormen bepaalt de Inspectie van het Onderwijs welke scholen een aangepast toezicht krijgen. De situatie in Drenthe vanaf 1 september 2013:

Aantal zwakke en zeer zwakke scholen

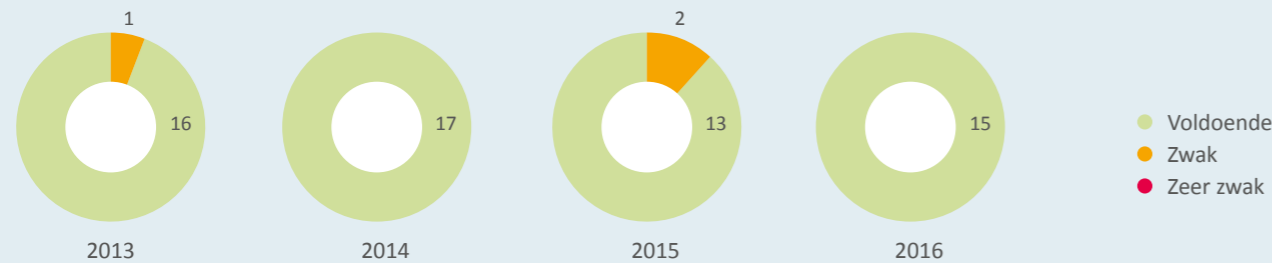
Drenthe

In de gemeente Aa en Hunze zijn eind 2016 geen zwakke of zeer zwakke scholen. Vorig jaar waren er 2 zwakke scholen in de gemeente. Bij (zeer) zwakke scholen zijn de eindopbrengsten en het onderwijsleerproces op cruciale onderdelen onvoldoende.

In 2009 waren er 38 (zeer) zwakke scholen. Het Kwaliteitsakkoord Basisonderwijs Drenthe 2010-2011 vermeldt de afspraak om de onderwijskwaliteit te verbeteren en het aantal (zeer) zwakke scholen te verminderen. Het streven om in 2014 geen (zeer) zwakke scholen meer te hebben is niet gehaald. Na jaren van afname, was er vanaf 2014 weer een toename, die in 2016 weer wat is afgezwakt.

Gemeente Aa en Hunze

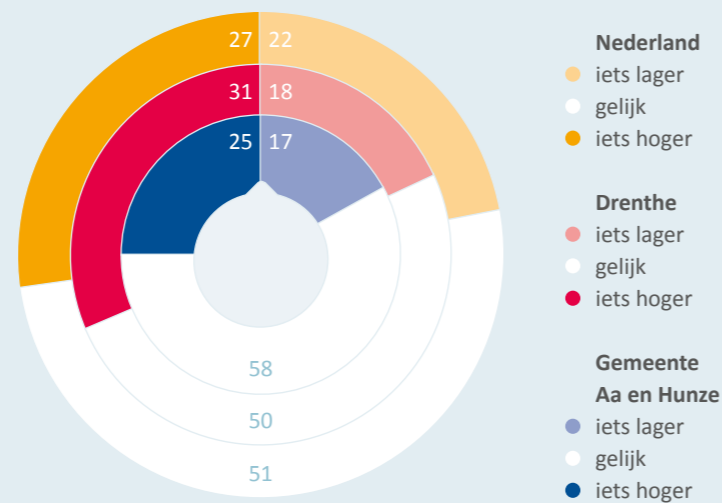

Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2013-2016

Schooladvies basisschool en het niveau in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs

De helft van de Drentse leerlingen doet in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs (v.o.) een opleiding op het niveau van het schooladvies. Bij 18% was het advies lager dan het niveau in leerjaar 3 (opstroom t.o.v. het advies) en bij 31% was het advies hoger dan het niveau in leerjaar 3 (afstroom t.o.v. het advies). 58% van de leerlingen uit Aa en Hunze volgt in leerjaar 3 van het v.o. het niveau van het advies. Vergelijken met het provinciale gemiddelde zijn kinderen uit Aa en Hunze in leerjaar 3 minder vaak afgestroomd en ongeveer even vaak opgestroomd ten opzichte van hun advies.

Schooladvies t.o.v. huidig onderwijsniveau in percentages

Bron: DUO, bewerking CMO STAMM, 2016

Leerlingen in het voortgezet onderwijs

Het aantal vo-leerlingen, woonachtig in de gemeente Aa en Hunze is afgenomen met 3% ten opzichte van vorig jaar (van 1.646 naar 1.597). Drenthe als geheel noteert een kleine afname van enkele tienden van procenten. Het aantal leerlingen nam af van 31.193 in 2014/15 naar 31.097 in 2015/16.

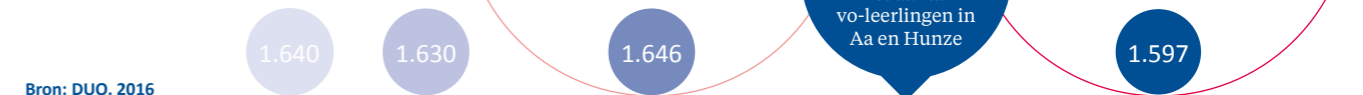
Aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs, met als woongemeente Aa en Hunze

Gemeente Aa en Hunze

- 2015/16
- 2014/15
- 2013/14
- 2012/13

Drenthe

- 2015/16
- 2014/15

Bron: DUO, 2016

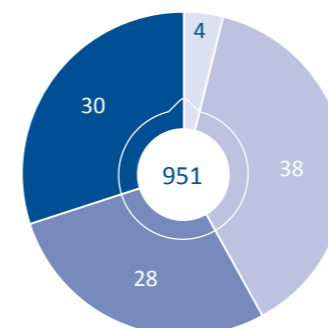
Onderwijssoort in het voortgezet onderwijs

Voor Aa en Hunze geldt dat 38% van de jongeren in de **bovenbouw** van het voortgezet onderwijs een vmbo opleiding volgt. Achtentwintig procent volgt in de bovenbouw havo en 30% vwo.

Onderwijssoort vanaf het derde leerjaar, voor jongeren uit de gemeente Aa en Hunze

Gemeente Aa en Hunze

- praktijkonderwijs
- vmbo
- havo
- vwo

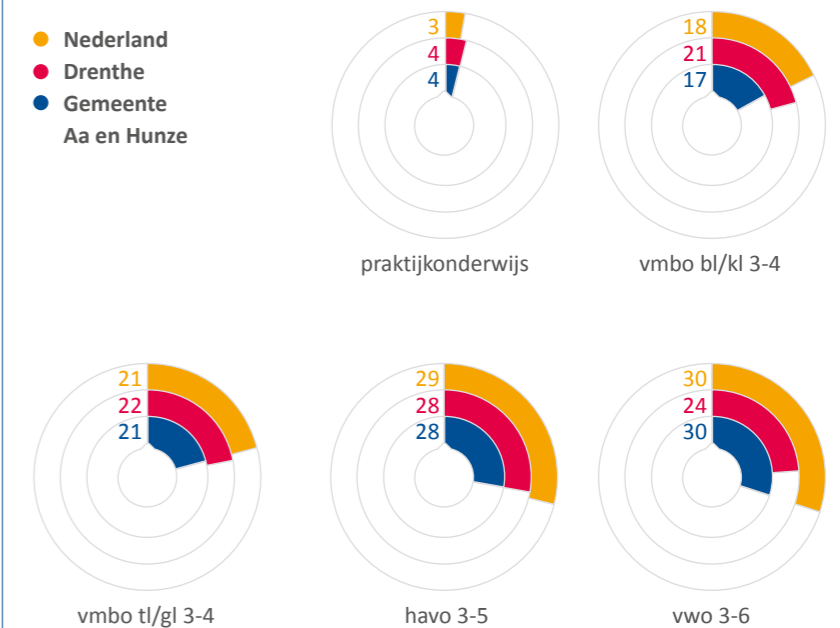

Bron: DUO, 2016

Een vergelijking met Drenthe en Nederland: Het onderwijsniveau van leerlingen uit Aa en Hunze is hoger dan gemiddeld genomen in de provincie en vergelijkbaar met de landelijke cijfers.

Aandeel leerlingen in de bovenbouw (vanaf leerjaar 3), naar onderwijssoort en woongebied voor schooljaar 2015/16

- Nederland
- Drenthe
- Gemeente Aa en Hunze

Bron: DUO, 2016

Pluspunt, aandachtspunt of verbeterpunt?

Hieronder staan alle gemonitorde onderwijsitems samengevat in één figuur. De kleuren geven aan of de gemeente het beter of minder goed doet vergeleken met Drenthe en of er de afgelopen jaren sprake is van een verslechtering, verbetering of status quo.

De kleur geeft aan of het gaat om onderwerpen die:

- **Gekoesterd moeten worden (pluspunten)** 😊
- **In de gaten gehouden moeten worden (aandachtspunten)** 😐
- **Verbeterd moeten worden (verbeterpunten)** 😞

In de meeste gevallen zijn de cijfers van 2015-2016 vergeleken met die van vorig jaar. Waar aangegeven bliken we echter meer jaren terug.

De resultaten samengevat: hoe staat Aa en Hunze ervoor?

Het rapport van de Drentse Onderwijsmonitor 2016 kunt u vinden op de websites van de betrokken organisaties.

Vereniging van Drentse Gemeenten
www.vdgdrenthe.nl

Provincie Drenthe
www.drenthe.nl

CMO STAMM
www.cmostamm.nl